

Motion 1991/92:So419

Alla kvinnor över 50 år, som söker vård på sjukhus eller vårdcentral, bör även undersökas om de har någon form av sköldkörtelsjukdom. Detta är en stor, men dold kvinnlig folksjukdom som ofta missas eller rent av nonchaleras. Vid ett forskningsprojekt vid Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg fann man att 115 av 1 150 kvinnor över 50 år hade eller hade haft rubbningar i sköldkörteln. Samma undersökning har visat att sköldkörtelsjukdomar är betydligt vanligare än man trott. Man har också funnit att av 2 000 manliga och kvinnliga vuxna patienter från en vårdcentral fanns 19 patienter som led av sköldkörtelsjukdomar utan att deras läkare hade upptäckt detta.

Förklaringen till att sjukdomen är svårupptäckt i ett tidigt stadium är att symptomen till en början kan vara diffusa. Patienterna söker för en mängd olika symptom såsom viktrubbning, hjärtklappning, nervositet, depression, ansiktssvullnad, trötthet osv. Och då patienten vanligen är en kvinna, strax över 50 år, så är det inte ovanligt att hennes symptom avskrivs som typiska klimakteriebesvär. En tidig diagnos kan bespara människor stort lidande och dessutom spara pengar åt sjukvården. Den här gruppen patienter kommer annars, eftersom de känner att de verkligen är sjuka, att uppta tid för onödiga medicinska utredningar, medicinkonsumtion och kanske sjukskrivning.

Sköldkörtelsjukdom uppfyller de kriterier som kan läggas fast för att motivera allmänna hälsoundersökningar. Sjukdomen är vanlig och kan bli allvarlig. Sjukdomens förlopp är känt och det finns effektiv behandling. Däremot så finns det ännu inte någon lämplig metod, dvs både enkel och pålitlig, för screening. Socialstyrelsen bör därför få i uppdrag att redovisa förutsättningarna för allmänna hälsokontroller för kvinnor över 50 år och därefter lägga ett förslag.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs att riksdagen hos regeringen begär att socialstyrelsen får i uppdrag att utreda förutsättningarna för allmänna hälsokontroller för tidig upptäckt av sköldkörtelsjukdom hos kvinnor över 50 år.

Stockholm den 20 januari 1992

Gudrun Schyman (v)

Berith Eriksson (v)

Elisabeth Persson (v)

Eva Zetterberg (v)

Annika Åhnberg (v)

(Avslagen motion)